

BREDASCHIE

COURANT.

Staat-, Letterkundig

en Wetenschappelijk

NIEUWS-

BLAD.

WONDERDAG

8 AUGUSTUS.

FRANKRIJK.

PARIS, den 5den Augustus.

De *Moniteur* deelde in zijn nummer van gisteren berichten wegens den staat van zaken met opzigt tot Marocco mede, die aan de daaromtrent geheerscht hebbende onzekerheid, ten minste tot zekere hoogte, een einde maken. Zij zijn van den volgende inhoud:

De Keizer van Marocco heeft den 11den Julij door zijnen minister *Sid Mohammed Benders* laten antwoorden op den brief, dien de consul-generaal van Frankrijk te Tanger, de heer *Nion*, hem den 28sten Junij toegezonden had, ten einde hem kennis te geven van de bedoelingen der Fransche regering. Dit antwoord, hetwelk den 22sten Julij te Tanger is aangekomen, is ontwijkend en heeft de strekking om de zaak op de lange baan te schuiven.

De Keizer erkent daarin de aanspraken, die op ons grondgebied gepleegd zijn; hij belooft de caids, die zich daarop schuldig hebben gemaakt, te zamen straffen; doch verlangt de terugroeping van den maarschalk *Bugeaud* ter zake der inbezetting van Ouschda. Omtrent *Abd-el-Kader* laat hij zich in het geheel niet uit.

Op het ontvangen van dezen brief en van narigten van den maarschalk *Bugeaud*, volgens welke de oorlog op de grenzen van ons Algeria in der daad werd voortgezet, heeft zich de Prins van Joinville den 23sten Julij met het stoomschip *Pluton* naar Tanger begeven. De Prins heeft den Franschen consul-generaal te Tanger, deszelfs familie en een zeker aantal onzer landgenooten bij zich aan boord opgenomen en aldaar doen verblijven.

De Prins heeft het stoomschip *le Peloco* afgezonden, om de westelijke kust van Marocco tot aan Mogadore, langs te stevenen, ten einde insgelijks onze consulaire agenten en landgenooten op te nemen.

De heer *de Nion* heeft den 23sten Julij een nieuwen brief aan den Keizer van Marocco toegezonden, waarbij van dezen een stellig en bepaald antwoord wordt gevraagd, en hem twee weken in acht dagen gegeven wordt, alvorens de vijandelijkheden te beginnen. De Prins van Joinville is daarop, met den heer *de Nion* bij zich aan boord, naar Cadix teruggekeerd, en zal aldaar tot het einde van dien termijn blijven.

Wat den staat van zaken op onze grenzen aan de landzijde betreft, verneemt men, dat de caid van Ouschda *El Genaoui*, afgezet en in de gevangenis geworpen is, en dat *Sibi-Hammida-ben-Ali*, zijn opvolger, aan den maarschalk *Bugeaud* vredelievende openingen gedaan heeft. De maarschalk heeft geantwoord, dat hij de handhaving des vredes wenscht, maar op de voorwaarden door de regering des Konings uitgedrukt.

De Keizer heeft de stad Marocco verlaten om zich naar het noorden van zijn rijk te begeven, zonder in persoon den heer *Drummond-Hay*, consul-generaal van Engeland, te ontvangen, die daarop zich op reis begeven heeft, met het oogmerk om den Keizer in te halen.

Uit dit bericht blijkt dat het bericht, alsot de Prins van Joinville met het bombardement van Tanger reeds werkelijk een begin zou hebben gemaakt, te voorbarig is geweest. Aan den anderen kant is het bericht van den *Moniteur* wel enigzins geschikt om geloof te hechten aan berichten uit Cadix, volgens welke er een of twee nieuwe gevechten tusschen de Fransche troepen en de Maroccanen zonden zijn voorgevallen, terwijl overigens de omstandigheid, dat de keizer van Marocco zijne hoofdstad verlaten had, zonder de komst van den Engelschen consul-generaal af te wachten, die hem tot het aannemen der door de Franschen gestelde voorwaarden moest overreden, niet gunstig is voor de hoop, op het dadelijk herstel van den vrede.

Volgens een bijzonder bericht uit Toulop, moet de Prins van Joinville voor zijn vertrek naar Tanger eenen brief van den Franschen consul-generaal aldaar ontvangen hebben, inhoudende, dat hij zich niet langer wist te handhaven, en dat zijn leven groot gevaar liep. Ook moet, toen de consul zich aan boord van het Fransche stoom-

schip *Pluton* wilde begeven, de verbitterde beveling zijn inscheeping hebben willen beloften. Hij is evenwel met zijn gezin en eenige andere te Tanger aanwezige Europeanen behouden aan boord gekomen. De Fransche matrozen, die aan wal gezonden waren, hebben allerlei belediging en zelfs mishandeling van delijzige des gepoepels moeten doorstaan. De goederen des consuls, en ook het schip, ook een zijner ambtveraren heeft men moeten achterlaten. Ertoegelyk toen dit alles gebeurde, ook Spaansche oorlogschepen voor Tanger, doch de toestand daarvan wordt als hoogst ongunstig afgeschilderd. De manschap was sedert lang niet betaald.

Het ministerieel morgenblad, het *Journal des Débats*, laat zich heden als volgt over de zaken van Marocco uit:

Wij gelooven dat de ontvangen tijdingen er niet meer aan mogen doen twifelen dat de vijandelijkheden op dit oogenblik geopend zijn. Het fransch gouvernement had van den keizer van Marocco gevraagd, dat hij de bewerkers van den aanval op het fransch grondgebied bestrafte; dat hij de troepen terugtrek die zich in de aan Ouschda grenzende provincie bevonden, en dat hij zich verbond om *Abd-el-Kader* van zijn grondgebied te verbannen, of hem naar de tegenovergestelde grenzen te verplaatsen, waarborg gevende voor de uitvoering van dien maatregel. Omtrent de eerste punten schijnt geen bezwaar te hebben bestaan, maar op het laatste en voorlaatste, zou de keizer slechts op eene ontwijkende wijs hebben geantwoord, en, zonder zelfs *Abd-el-Kader* te noemen, zich bepaald hebben met te zeggen, dat hij doen zou hetgeen bestaanbaar was met de voorschriften van de heilige marokkaansche godsdienst.

Brieven uit Cadix vermelden dat de Fransche troepen te Tanger, de heer *de Nion*, slechts door de grootste voorzorgen in acht te nemen zich heeft kunnen inscheepingen dat de Marokkaansche uitroffteiten den kanselier van het consulaat en een groot getal Frantschen hebben teruggehouden. Men gelooft uitgangspunt dat het nieuws aan den keizer van Marocco verleende pitstel van acht dagen, om zich te verplaatzen hopen zijne gezandtheidten opzichte van *Abd-el-Kader* tot geen vredelievenden uitslag zouden leiden. Men weet dat de uitslag den 2den Augustus verstreken is.

Men heeft aangekondigd dat het eerste oorlogsbedrijf het bombardement van Tanger moet zijn, op het eskader van den prins van Joinville; wij gelooven dat dit eene dwaling is; Tanger moet beschouwd worden als eene Europeesche stad; 'tis het middelpunt van den handel der christennatiën; het bombardement dier stad zou een geweldig nadeel toebrengen aan de belangen der vreedzame naties, en volbrakt (gedenkt) na de verovering van Marocco, de verovering zekert, dat de destructie van den poort van Marocco, de stad, die hij de eigenlijke nationale steden moet aanvallen, te weten, Mogador, Mazagan, Salé en Larache.

Uit Nantes worden brieven uit Taat van den 20sten Maart openbaar gemaakt. In een daarvan leest men de volgende echt Fransche zinsnede:

De onderwerping der inboorlingen gaat met elken dag vooruit. Men begint hun onzekerheid te geven. De Frantschen zullen erin gaan evenwel met veel moeite gepaard, daar zij altijd door de Engelschen worden opgeremd. Het land is frans, en heeft een schoon lichtgestel, alse groet er verwonderlijk goed. De te beoogingen zijn van eenen zachten aard. De heerschende Godsdienst is het Galvianisme; dat de Belgischen alhier verspreid hebben. Aan de versterkingen wordt ijverig voortgewerkt, en binnen twee of drie maanden zal het een vijandelijk schip omgelijk zijn alhier te loopen.

De kolonel van der Smissen, directeur der Nederl. artillerie op het eiland Java, is door den hertog van Nassau, woon gezant en gevolmachtigd minister van Z. M. de Koning der Nederlanden, aan den Koning voorgesteld, te worden.

De nieuwe kommandant der Fransche schepen bij de kust van Marseille naar zijne bestemming vertrokken.

LONDEN, den 3den Augustus.

De derde lezing van het wetsontwerp omtrent de onwettige eeden in Ierland werd gisteren voorgedragen door een voordragsling tusschen sommige Lords, over de bevoeging de Republiek in dat Land. Lord Wharnclyfe verdedigde de politiek der Regering tegen den marquis van Clanricarde, door te betoogen dat zij het regt gehandhaafd, in de behoeften der Roomsche Geestelijkheid voorzien en de zaak van het openbaar onderwerp te handhaven, terwijl de Republiek was alle verdere aan Ierland gedane beloften te vervullen, welk alles, in zekere mate althans, door lord Monteagle en anderen werd toegestemd.

De burggraaf Villiers, behuwdzoon van den minister Peel, is, zonder tegenstand, tot vertegenwoordiger van Cirencister in het Lagerhuis verkozen. Sommige inwoners dier plaats, welke het uitbrengen hunner stem gaarne met een kosteloozen maaltijd hadden beloofd gezien, betoonden zich weinig voldaan dat Zijne Lordschap zich stipt aan de bepalingen heeft gehouden, die alles wat naar omkoopning zweemt, en dus ook soortgelijke maaltijden bij de verkiezingen, verbieden.

Het wrak van het schip John o'Gaunt, dat eenige dagen te voren door kapitein Warner vernield was, is, na gezonken te zijn, met eene hooge zee weder boven water gekomen, en daarop in drie stukken gespleten, op een waarvan een twaalfstal menschen de onvoorzigtigheid had zich te begeven, om, zoo mogelijk, te ontdekken, waar het schip eigenlijk getroffen was. Doch, terwijl alle pogingen hiertoe vruchteloos bleken te zijn, sloeg dit gedeelte van het wrak geheel uit elkander, zoodat de teleurgestelde onderzoekers gewis verdronken zouden zijn, indien men hun gene touwen, om zich te redden, toegeworpen had.

Het gerucht wil dat Valler, Enrico en Harrison, die wegens poging tot het doen namaken en in omloop brengen van nederlandsche coupons te regt staan, slechts de werktuigen zijn van lieden met een veel meer goeuden stand dan dien tot welke deze menschen behooren. Verklaringen, door Harrison gedaan, zouden dit vermoeden bevestigen.

Heden stonden de 3 pCt. gec. 99 1/4; dito gered. 100; Ned. 2 1/2 pCt. 61 1/2; 5 pCt. 101 1/4; Spanje 33 drie achtste; Portugal 44 1/4; Mexico 36 1/2; Columbia 13 1/4.

BELGIE.

BRUSSEL, den 6den Augustus.

De luitenant-generaal graaf d'Hane van Steenhuyze, adjudant-generaal des Konings, is heden morgen naar Erdmansdorp vertrokken om, namens Z. M., den Koning van Pruisen, geluk te wenschen met het mislukken van den aanslag op Hoogheidszelfs leven.

Men heeft op de Koninklijke Bibliotheek een nieuw geschenk ontvangen van het Letterkundig Genootschap van Noord-Brabant, gevestigd te 's Herlogenbosch, waarvan de Archivaar Hermans, Rector der Latijnsche school, de voornaamste bevorderaar is. Dit geschenk bestaat in eenen gedankpenning, welken dit genootschap als beloning geeft, in 16 muntstukken van Philips de Goede, en 4 deelen boekwerken door die geleerde Vereeniging uitgegeven. Zij, die het Bulletin van de Koninklijke Commissie voor de geschiedenis, of dat van den Bibliophile Belge lezen, kennen genoezaam het gewigt der werken van den Heer Hermans. Overigens moet men de vriendschappelijke betrekkingen loejuichen, welke tusschen geleerde mannen van alle landen bestaan.

De schilder E. Simons heeft een historisch schilderij van de dood van de prins van Oranje, de bevrijder der Nederlanden ontworpen, voorstellen des admiraal Claassens op het oogenblik dat hij zich, ten aanzien van al zijne manschappen, naar de kruikamer begeeft, om zijn schip, hetwelk op het punt staat van in de handen des vijands te vallen, in de lucht te doen springen. (De Vice-Admiraal Reynier Claassz van Amsterdam, in een gevecht tegen de Spanjaarden, October 1606.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Augustus.

Bij koninklijk besluit van den 3den Augustus 1844, n. 65, is de heer mr. A. de Ruijter, advocaat-generaal bij den hooften raad der Nederlanden, benoemd tot lid van den raad van bestuur van het algemeen burgerlijk pensioenstelsel.

Zijne Majesteit heeft, bij verschillende dezer dagen genomen besluiten, goedgevonden: de vergoeding te verlenen tot het voordurende dragen der activiteits-uniform, aan een gepensionneerd luitenant-kolonel der infanterie Dr. J. Durie en ten gepensionneerden kapitein der infanterie A. C. Zerven;

de benoemen tot commandant-directeur van het invalidenhuis te Leiden des gepensionneerd majoor J. C. R. Koch, en zulks ter vervanging van den gepensionneerden majoor A. J. van de Bosman, als zoodaartig eervol ontslagen;

De kapitein Reine, aide-de-camp van den schout-bij-nacht Dupetit-Thouars, is te Parijs gekomen, werwaarts hij bij eene telegrafische depeche ontboden was.

De manufacturen van Sevres, des Gobelins en van Beauvais, als ook verscheidene kunsthandels en manufacturiers hebben aanzienlijke bestellingen bekomen van wege de civile list om tot geschenken te strekken bij 's Konings bezoek in Engeland.

Twee der vroeger op stapel gezette overzeesche stoomschepen zijn afgevaardigd naar van Rochefort naar Londen gebragt worden, om aldaar voor de militaire marine tegegenwoordig te worden.

Berigten uit Madrid van den 29sten Julij bezegelen dat de heeren Mayans en Men de 31sten in de hoofdstad terug verwacht worden en de koning den 18den of 20sten Augustus. De heer Gonzalez Bravo was als gezant naar Lissabon vertrokken.

De bank van St. Ferdinand zou een voorschot van 60 millioen realen aan het gouvernement doen, om in de behoeften van de maand Augustus te voorzien.

Het onderzoek naar de jongste zamenzwering werd met grooten over voortgezet, meer dan 40 lieden, alle uit de lagere volksklasse, zamen gebragt, en de lagere volksklasse, om te worden ondervraagd.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 4den Augustus.

Uit Berlijn schrijft men van den 2den dezer:

De dochter van Tschoch is weder ontslagen, als onschuldig aan de daad van haren vader. Het vonnis wordt weldra verwacht. Volgens str. 20 van het oude Landrecht is de straf voor hoog verraad of misdadensslag, de hardate aan te weiden doodstraf, confiscatie der goederen en verbanning van de familie. Deze straf is door het nieuwe strafwettboek gematigd, en alleen is de onthoofding op die misdad bepaald. De mantel des Konings is aan de regtbank overgegeven, degenen is op 3 plaatsen doorloord. Het ruim over elkander hangen van dezen mantel heeft het leven van den Koning gered, dewijl de kogel van den kogel daardoor is verzwaakt. Men heeft den 24sten Julij verhoef zich te Riga plitsering, geschiedt op het zuidwesten, waardoor vele menschen het leven verloren en een voor eenige honderdduizend roebel zilver schade aan goederen en schepen werd toegebragt. De schipbrug over de Dwina, bij Riga, werd bijna geheel vernield, zoo dat de overtocht eerst na zes weken zou kunnen hersteld zijn.

Men meldt uit Weenen, dat Z. M. de Koning van Pruisen, welke in de eerste dagen dezer maand aldaar verwacht werd, een paar uren schied later zal aankomen. Z. M. zal barmhertig de Koningin naar Ischl begeleiden, en aldaar omstreeks 14 dagen blijven, alvorens zich naar Weenen te begeven. De Prins von Metternich, die sedert eenige weken te Ischl mede de baden gebruikt, zal met den Koning een paar Weenen reizen. In laatstgenoemde stad worden voorbereidende gemaakt, om den Koning van Pruisen ministerlijk te ontfangen. Het is nog niet bekend of de Prins van Pruisen naar Weenen zal komen. Van de Italiaansche grenzen wordt onder dagtekening van 25 Julij melding gemaakt, dat de onderneming der vlugtelingen 19290 vaders niet geheel op zich zelve gestaan heeft, vermits 150 of 160 jongelieden, die zich allengs in het gastvrije groothertogdom Toosane vestigden hadden, gelijktijdig met het vertrek van eenige gezanten uit Carin, een poging hebben gedaan om zich door de Pruisische Staat te ontsnemen, en zich met de aldaar aan land gekomen vluchtelingen te verenigen, en verdachte maatregelen, die zich in de Pruisische Staat genomen werden, om de vluchtelingen te verhinderen, en de Pruisische Staat te ontsnemen, en de Pruisische Staat te ontsnemen.

Volgens berichten uit Konstantinopel, van den 17den Julij, had men daar uit Circassie (zijnde ontrangen der nederlaag van een Russisch legerkorps bij Dervend, en zou de Russische gezant te Konstantinopel bij de Porte, zich beklagd hebben over de vergoeding van de Circassien, en zich van krijgsvoornaden te Konstantinopel te voorzien. Voorts wordt uit Konstantinopel gemeld, dat de Grieksch-Armenische patriërarch van afgehaet geworden en verdragen door den bisschop van Smyrna, M. M. In de artillerie-werkplaats te Haskoy was den 15den een brand uitgebarsten, nadat hij een veertigtal werklieden het leven verloren had. Ten gevolge van de langstige berichten, die uit de Arabische landen omtrent den gezondheidsstoestand in Syrie, waren de quarantaine-maatregelen ten aanzien der van daar komende personen en goederen te Konstantinopel opgeheven. Aan den hospodar van Wallachie, vorst Bibesco, was bij eenen brief der Porte onbepaalde volmagt verleend, om krachtadige maatregelen te nemen tot onderdrukking der stekelmattige oppositie, die zich bij een gedeelte der algemeene vergadering van dat vorstendom openbaarde.

2. bij de geneeslandige dienst des landmagt in Oost-Indië over
ta plaatsen den officier van gezondheid en de Heer A. K. C. T.
de Ruyter.

De Minister van Financien heeft door middel der *Staats-Courant*
bekend gemaakt, dat de heer *Dagoberto Riccio*, ridder der orde van
den Nederlandschen Leeuw en konink van Zijne Majesteit den Koning
in Aleppo, ofschoon door gebaoste geen Nederlander zijnde, noch
uit de Nederlandsche schatkist enige bezoldiging genietende, na
kennis te hebben bekomen van de servolle wijze waarop door de
Nederlandsche Natie onlangs in de geldelijke ongeligheden van
den Staat is voorzien geworden, met hetzelfde oogmerk eene vrij-
willige gift van vijf honderd gulden (500) als blijk zijner gehecht-
heid aan Nederland heeft aangeboden, welke som door tusschen-
komst van Zijner Majesteits minister-resident te *Konstantinopel* aan
de Nederlandsche regering is overgemaakt.

— Ter voorkoming van moeilijkheden aan het voeren van men-
igvuldige nuttelooze correspondentien, is, op verzoek van Z. Exc.
den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de heeren Gouver-
neurs der provincien, de aandacht der plaatselijke besturen wederom
gevestigd op art. 4 van Zr. Ms. besluit van 30 October 1843, hou-
dende voorschriften omtrent de opzending van personen, die zich
zouden aanbieden om als vrijwilligers naar de bedelaarsgestichten
te worden opgezonden, bepaaldelijk medebrengende: 1°, dat die op-
zending alleen kan plaats hebben van zoodanige personen, welke
in de gemeente, waaruit zij worden opgezonden, onderstandsdo-
micilie hebben; en 2°, dat, voor de opzending van vrijwilligers,
wanneer zij gehuwd zijn, de toestemming der echtgenooten, en
wanneer zij minderjarig zijn, die der ouders of voogden, en daar te
hopen, ten aanzien der laatste bedoelden, de voorafgaande vergunning
van den Minister van Binnenlandsche Zaken gevorderd wordt.

Hoe duidelijk en volledig de bedoelde voorschriften ook zijn, is
echter reeds meermaalen gebleken, dat zij, bij voorkomende gevallen,
door onderscheiden plaatselijke besturen niet worden in acht geno-
men, dewijl dikwijls personen als vrijwilligers worden opgezonden
uit andere gemeenten dan hun onderstands-domicilie; zijnde het
dezer dagen gebleken, dat er werkelijk, in strijd met bovenstaande
bepalingen, ook opzendingen van minderjarigen, zonder toestem-
ming van den Minister van Binnenlandsche Zaken hebben plaats
gehad.

— In de *Staats-Courant* leest men:

Dezer dagen is bij den boekverkooper *W. Eekhoff*, te Leeuwarden,
uitgegeven een werkje, getiteld: *De verbeterde vlasbouw, of be-
schrijving van de wijze waarop in België, Beijeren, enz., de
vlasteelt en vlasbereiding plaats heeft*, door *Raimund Veit*, opog-
leeraar aan de landhuishoudkundige school te *Augsburg*, uit het
Hoogduitsch vertaald door *Rienk J. van der Ley*, lid der com-
missie van landbouw in *Friesland* en landbouwer te *Hallum*.

Het schijnt niet ongepast, de belanghebbenden op dit werkje
(hetwelk slechts een klein boekje is) opmerkzaam te maken op het
zelfs inhoud tot verrijking van de kennis met de verschillende wijzen,
waarop het vlas hier te Lande gebouwd en bewerkt wordt, terwijl
hierin tevens een prikkel kan liggen tot het beproeven van datgene
uit het medegedeelde, wat hier te Lande welligt nog minder bekend
mogt zijn, en wat, in verband zoo met den aard der onderschei-
den landerijen als met andere plaatselijke omstandigheden, overweging
moet kunnen verdienen.

Uit *de Haag* schrijft men van gisteren:

Het heeft Z. M. den Koning goedgunstig behaagd, bij gele-
genheid der heugelijke tijding van de gelukkige bevaling van Hoogst
deszelfs Dochter, de Erfgroothertogin van *Saklen* *Wilhelmina Elisabeth*
van eeben Prins, aan den heer Burgemeester dezer residentie, ten
behoefte der armen, te doen toekomen de aanzienlijke som van vijf
duizend gulden.

Z. K. H. Prins *Georges* van Pruisen, reizende onder den naam
van graaf *ohn Thelenburg*, is in deze residentie aangekomen.

H. H. K. H. de Prins en Prinses van *Oranje* zijn den 22sten
dezer te *Geneve* aangekomen.

— Men verneemt dat den schout-bij-pacht *Arriens*, buitengewoon
adjutant des Konings, op zijn gedaan verzoek, het pensioen, aan
zich van geventigdig, is toegelegd. De heer *Arriens* was in
der tijd belast met de wetenschappelijke opvoeding van prins *Henrik*
der Nederlanden, in alles wat de marine betreft, zoo wel theoretisch
als praktisch, en heeft in die betrekking, zoo als men zich bij
deze gelegenheid zal herinneren, onderscheiden belangrijke verrig-
ten, onder anderen ook naar onze Overzeesche Bezittingen, met
Z. K. H. gemaakt.

De Raad van administratie der Hollandsche Oostersche Spoorweg-
maatschappij heeft ter kennis van de hebbers in dezelve maats-
chappij gebracht, dat, ten gevolge van het genomen besluit in de
algemeene vergadering van den 26sten April 1844, goedgekeurd bij
koninklijk besluit van den 5den Julij 1844, n°. 68, waarbij, onder
meer, is bepaald eene halfjaarlijkse voorbetaling of uitkeering
op het jaarlijksch dividend, er ten kantore van de kassiers *Bleeker*

en *Joosting*, van af den 2den September eerstkomende, dagelijks,
Zon- en Feestdagen en des Zaterdag uit zondend, zal worden ge-
vaceerd tot nitbetaling van gezegde voorbetaling over het loopende
boekjaar 1844, met twintig gulden op ieder coupon, genummerd
met 5, hetwelk ten voorschreven einde aldus behoort te worden
ingevuld.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* vermeldt, dat er II. Dings-
dag ontevredenheid is ontstaan onder eenige werklieden aan het
zwart maken der droogmakerij te Noordorp werkzaam, welke onder
het opsteken van vlaggen en andere oproerige teekenen, het overige
werkvolk belette hunnen arbeid voort te zetten. Tijdig aangebragte
adistentie van het te Delft in garnizoen zijnde korps jagers en een
detachement dragonders uit de residentie heeft echter het voortgaan
der ongeregelheden verhinderd, waartoe almede heeft bijgedragen
het op de plaats tegenwoordig zijn van den heer officier bij de ar-
rondissements-regtbank te 's Hage. Donderdag II. was dan ook de
rust weder hersteld en de arbeid hervat. Vier der belhamels zijn
gevangelijk in het huis van burgerlijke en militaire verzekering te
's Hage opgesloten.

— Uit *Utrecht* schrijft men, dat aldaar eergisteren de aanbesteding
heeft plaats gehad van den bouw van den toren te *Honswijk*, zijnde de
bouw toegewezen aan den heer *W. de Groot* te *Dordrecht*, voor
f 251,000.

— Den 13den en 14den dezer zal de jaarlijksche algemeene ver-
gadering der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* gehouden
worden in het kerkgehouw der Doopsgezinde gemeente te *Amsterdam*,
onder voorzitting van den mede-hoofdbestuurder, den heer *W. H.
Springer*. Des morgens ten 9 uren zal deze de vergadering met eene
toepasselijke rede openen, bij welke gelegenheid, voor zoo veel be-
langhebbenden tegenwoordig zullen zijn, aan de schrijvers van in
het vorig jaar bekreunde verhandelingen de ereprijzen zullen worden
uitgereikt. Naar men verneemt, zullen in die vergadering hoogst-
gewichtige punten, zoowel rakende het innerlijk bestaan der maats-
chappij, als betreffende hare werkzaamheid naar buiten, behandeld
worden. Onder anderen, zal een belangrijk rapport ter zake der
armoede, opgemaakt door eene commissie, bestaande uit vijf leden
van onderscheidene departementen, ter sprake komen.

— De breede kerkeraad te 's Gravenhage heeft uit het jongst op-
gemaakt drietal, tot predikant beroepen den *Weleerw. Zeergel. heer
Veder*, predikant te *Dordrecht*.

— Uit *Groningen* schrijft men, dat het provinciaal genootschap
van *Kunsten en Wetenschappen* in *Noord-Brabant* benoemd heeft
tot deszelfs corresponderend lid te *Groningen* den *Weled. Zeer Gel.
Heer S. Bleekrode*, Doctor in de wis- en natuurkunde, enz.

*Vervolg en slot van het Uittreksel uit het Kerslag namens den
staat der Provincie Noord-Brabant sedert Julij 1843 tot Julij
1844 door den Staatsraad Gouverneur en Gedeputeerde Staten
aan de Provinciale Staten ingebracht.*

Over het algemeen, immers overal op platten lands nam de ar-
moede niet toe; waartoe gunstig medewerkten de vroete winter, de
lagere prijs der levensmiddelen, eenige meerdere levendigheid in
enkele fabrieken, vooral ook dat de ontginning van inculten grond
aan vele arme lieden werk en brood verschaft.

Ten verledenen jare kwam eene maatschappij tot stand, wier doel
is de verbetering van den toestand der bewoners van de nieuw op-
gerigte kerkelijke gemeente te *St. Willebrord* (het zogenoemde *Hake
of Klein Amsterdam*) onder de gemeente *Elten*, *Rutphen* en *Sprandel*.
Het reglement der Maatschappij verwielt Z. M. goedgekeurd
door de Regering van eebige dantes te *Breda* tot den 26sten
welken bijgevoegd, en welke verlening de vereischte vergoeding
werd verkregen, waarvan de opbrengst heeft gestrekt tot eene aldaar
gevestigde armschool voor behoeftige kinderen.

De stedelijke besturen werden door Gedeputeerde Staten uitgenoodigd
om, waar het noodig mogt zijn, schikkingen te maken, ten einde in
den nood van vele rijs-gepensioneerden, door het verstreken van
geldelijk voorschot op derzelver pensioen, ter hulp te komen tegen
onderhand van het certificaat van inschrijving.

Een groot getal schuldvorderingen wegens in *Belgie* verzuuden
pandstaad aan behoeftigen in onze gemeenten (huis behoorende,
zijn weder ingekomen en het vereischte gevolg daaraan gegeven; in
Belgie blijft men daarentegen meerendeels in gebreke aan die ver-
plichting te voldoen.

Van de onderscheidene armen-administratiën word lof toegebracht
over de wijze, waarop zij zich in 't algemeen van hunne taak kwijten;
doet aangemerkt, dat sommigen in een opzigt afkeuring verdienen door
hare te ver gedreven zucht om de aan haar loeverfrouwde belang-
behartigen, bepaaldelijk in het bezigen van ongeoorloofde
om het onderhoud der behoeftigen op andere gemeenten te ver-
geven. Met genoegen hebben Gedeputeerde Staten de wijze van de
regering bedacht is om nieuwe wettelijke verordeningen en het afk-
van domicilie te provoceren.

Nijverheid, Handel, Scheepvaart, Fabrieken, Trafijken, Land-

Wederom zijn onderscheidene vergunningen verleend om reeds bestaande koornmolens, ook tot het pellen van granen of het malen van mout in te richten; voorts is autorisatie verleend geworden tot het oprigten in dit gewest van eene platlood- en nagelgieterij; eene linnen- leder- en taf- vernis-fabriek; 2 metaalgiet-erijen; 2 steenbakkerijen; 3 zoutziederijen; 3 jenever- en likeurstokerijen; 2 bierbrouwerijen, 8 verschillende molens.

Zoo hierboven onder de oorzaken van het niet loeplimen der armoede opgenoemd werd eenige meerdere levendigheid in de fabrieken, was dit laatste echter niet het geval te Tilburg, alwaar de fabrieken van wollen stoffen kwijnende zijn gebleven, ten gevolge van in het vorig verslag vermelde oorzaken; voor die van grove wollen man-ufacturen bestond echter eenige hoop op verbetering. De blaauwverwe-ryen en verdere nijverheidstakken, met de wollen fabrieken in verband staande, volgden denzelfden staat van achteruitgang; de bestaande zeepziederijen nemen in bloei af, door den clandestinen invoer uit België. Met de zoutziederijen is het gunstiger gesteld; de aardap-pelstokerijen zijn wat opgebeurd ten gevolge van den lagen prijs der aardappelen; in de pottenbakkerijen en tapijtfabrieken was geen voor-uitgang te bespeuren; met de hoedenfabrieken en de schoenmakkerijen- ging het minder voordeelig; de brandewijn- en likeurstokerijen te 's Bosch gaan niet vooruit. De glasblazerij te 's Bosch, vereenigd met de glas- en kristalslijperij van de heeren *Mivion* en van der *Vien* te 's Bosch, zal eerstdaag in werking komen. De handel in loor was zonder trek, de prijzen laag; de handel in boter nam af; de graan- handel was meer levendig.

Het fregatschip *de stad 's Hertogenbosch* werd in Maart jl. door de Handelsmaatschappij bevracht.

De ongs van 1843 was over het algemeen gunstig; gelijk blijkt uit het overgelegd verslag der provinciale commissie van landbouw.

Een aan 's Konings goedkeuring onderworpen herzien reglement voor de bevordering der paardenfokkerij in deze provincie, heeft die goedkeuring voor alsnog niet mogen verwerven.

Jagt en Visscherij. De groote jagt en die op watersnippen werd op den gewonen tijd opengesteld en gesloten; Door het overlijden van den heer *J. D. Biron van Teyll van Serooskerken van Heeze en Leende*, was het houthesterschap in het derde jagtdistrict dezer pro- vincie opengevallen, en is dezer dagen daartoe benoemd de adjunct- houthester *C. de Loeker*.

In den aanvang van dit jaar vertoonden zich van tijd tot tijd ge- wapende henden, komende uit Belgisch Luxemburg, welke de uit- gestrekte heidevelden der gemeente Budel jagende afstroopten. Daar de plaatselijke politie-beambten die gewelddadige strooperijen niet konden keeren, is de marechaussée met het houden van een meer waakzaam toezigt belast geworden, met dat gevolg dat die strooperijen toen hebben opgehouden.

Ruïnen en onheilen. Deze zijn gelukkig weinig geweest. Onder de welke moet echter vermeld worden, het omslaan der veersluit tusschen Hardinxveld en Werkendam, den 12den October ll., waarbij 11 personen het leven verloren hebben.

Door het onweder ontstond in den vroegen morgen van den 12den Maart jl. brand in den toren te Eilen, welke de vernieling van toren en kerk dreigde, ten gevolge te hebben, doch door de overschrokkene hulpbetooning van eenige ingezetenen, bepaaldelijk van *J. Claes*, gelijchschied werd.

In de gemeente Waaivijk hebben in den nacht van 31 December op 1 Januari, en in dien van 18 op 19 Maart, twee branden plaats- gehad, welke de brandwerven en eenige schuur eene prooi der vlammen zijn geweest.

Het heeft de opmerking getrokken, dat in de maand van 1844 in de zoogenaamde Langstraat, voorgevallen op torgentunes, het bestaan van maatschappijen tot verwaarborging tegen brandschade. Het is onzeker, of de oorzaak moet gezocht worden in eene mindere bezorgheid der eigenaars of in eenen strafbaren geest van speculatie, door de te hooge verwaarborging der panden. De zaak is bij het gedeputeerd bestuur van genoeg gewigt voorgekomen, om de attentie van het departement van justitie daarop te vestigen.

Schadeloosstelling voor geleden schade door de inundatiën der vestingen. Nadat Gedeputeerde Staten de staten van schadenbere-kening door de inundatiën voor de vestingwerken veroorzaakt, naar de gegevene voorschriften opgemaakt, en van de verlangde consi-deratiën voorzien, aan Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken hadden opgezonden, hebben zij, bij een adres, onder dagteekening van 30 April ll. de vrijheid genomen Zr. Ms. aandacht in te roepen op de vroeger ingediende verzoeken betreffende de belangen der ingezetenen die door de inundatiën rondom de vestingen schade aan hunne landerijen geleden hebben. Daarop daaron nog eene beschik-king gekomen is, vlieten zich echter Gedeputeerde Staten met de gegronde hoop, dat deze aangelegenheid niet door de Hooge Regering uit het oog zal verloren worden, en dat daaromtrent alsnog eene gunstige beschikking mag worden te gemoet gezien.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (10 Augustus) waren genoteerd: Ned. 2 1/2 pCt. 61 1/2, 1/8, drie zest.; Nieuwe 3 pCt. 73 1/2, 1/8; dito 5 pCt. 100, 99 1/2; Syndic. 1 1/2 pCt. 100, 1/2; Randsch. 144 1/2, 1/8, drie achtste; O. Ind. 3 pCt. 99 1/2, 1/8; dito 4 pCt. 95 1/2, zeven zest.; Ardoins 20 1/2; Portug. te L. 2 1/2 pCt. 42 1/2, elf zest.; drie achtste, 1/8, een zest.; negen zest.; Russisch 4 pCt. 81 1/2; 90%; Amerika Bankactien 7 een zest.; Colomb. 40%

* In het local van den ondergeteekende, ter gelegenheid der **GIN-NEKENSCHER KERMIS**, op **MAANDAG 12 AUGUSTUS**, zal een **BAL EN DANSPARTIJ**, met een **AANVANG TE 8 UREN**, tot 11 uur 's avonds. Entree 99 Cents voor een Heer met of zonder Dames, waarvan 50 Cents in vertering. **J. HUESE**.

DOMEINGOEDEREN VAN **Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN**. **RENTAMBT NIJVAART**.

De **RENTMEESTER** der Domeingoederen van **Z. K. H. Prins FREDERIK der Nederlanden**, te **Klundert**, zal, als daartoe be- hoorlijk geautoriseerd, in het Openbaar (doch onderhands) op **Vrijdag den 16 Augustus 1844**, des voormiddags te tien uren, ten huize van **CORNELIS NELEMANS**, binnen de **Klundert**,

AANBESTEDEN: Het **MAKEN** van een **AARDEN WEG** met **ZANDSPON**, en het daarop leggen van een **BESTRATING** van **KLINKER MOPPEN**, van af de in 1842 geleide **Straat** van **hijzen de Klundert**, tot aan den zoogenaamden **Al te Krom**, het lengte van 200 Ellen. Het Bestek en de Conditiën van Aanbesteding liggen ter lezing, zoo ten Huize van voornoemden **NELEMANS**, als ten Kantore van den gemelden **Rentmeester**, bij wien mede nadere oplichtingen te be- komen zijn, en welke daags voor de Aanbesteding de noodige aan- wijzing in loco doen zal.

KLUNDERT, den 27. Julij 1844. De **Rentmeester**, voornoemd, **B. H. RIJSTERBORGH**.

** Door den ondergeteekende is alom verzonden:

PROSPECTUS VAN **DE KOERIER DER RESIDENTIE**

OM UIT TE KOMEN VAN AF 10 AUGUSTUS 1844

EN VOORTS ELKEN ZATURDAG.

DOEL VAN DIT BEAD.

Het doel van deze uitgave is: 1. Het Nederlandsch Publiek, door eene beknopte en duidelijke analyse, aan al wat er wekelijks in Europa wetenswaardig omgaaft te herinneren; 2. Het te bekend te maken met hetgeen in Nederland, zoo ten aanzien der **Bradvalde**, als met opzigt tot **Kanalen**, **Water-schappijen**, **Landbouw** en **Handel**, in de maand van Augustus, 1844, is voorgevallen. Het zal tevens den **BIZONDERHEID**.

Dit Blad, eenig in zijne soort, en dat, uit hoofde van de zeer lagen prijs, dan ook in handen zal komen van elk, zal voorts een groot gedeelte uit onpartijdige physiologie der residentiebewoners zijn te zamen gesteld en, zonder te hakelen, waarden vermelden, die tot dusverre met den sluier des geheimis overdekt bleven.

INRIGTING.

DE KOERIER UIT DE RESIDENTIE verschijnt op een goed vel- velijn papier, in groot kwarto formaat, gelijkvormig aan de **Prospectus**, en zal, wat letter, druk, enz. betreftan, niets te wen- schen overlaten.

Stukken van Physiogantien, welke **franko** moeten worden toe- gezonden, zullen dankerkentelijk ontvangen en, overeenstemmende met den geest des blads, in hetzelfde worden opgenomen.

PRIJZEN. — Voor 's **Gravenhage** bij vooruibelatting per maand 30 cents. — Voor de **Brabantse** per maand 25 cents.

ADVERTENTIEN worden per lijn en per dag 10 cents. De regel buiten het gewone tarief is 20 cents. De **Gravenhage**, Augustus 1844. De **Drukker**, **G. T. ZSCH.**